

Amand Christian Dorn

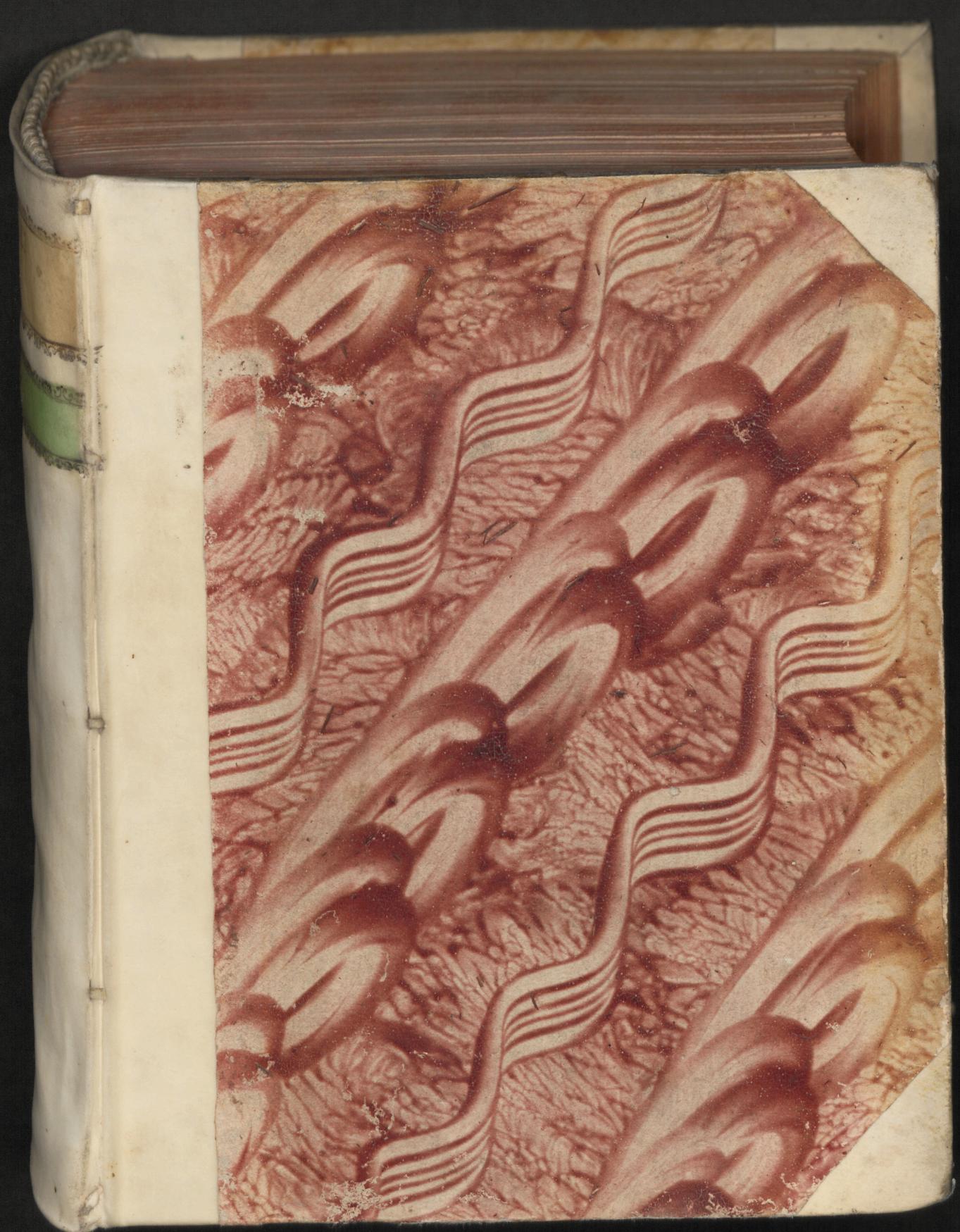
Ordinis Juridici In Academia Christian-Albertina Decanus, D. Amand. Christian. Dorn, Regiae Celsitvdini A Consiliis Cancellariæ ... Dissertationem Inauguralem Viri Clarissimi, Joach. Christoph. Ungnade, Röbelensis Megapolitani, Qva Singvlaria Querelæ Testamenti Inofficiosi Capita, Tam Qvoad Jvs Romanvm Qvam Germanicvm, Ab Erroribvs Doctorvm Vindicantvr ... Die [] Novemb. Anno MDCCXL. ... Solenniter Habendam Prævia Decenti Invitatione Indicit, Præmissa Disqvisitione: An Contra Testamenta Principum Querela Inofficiosi Locum Habeat?

Kiliæ: Literis Godof. Bartschii, 1740

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1698013000>

Druck Freier Zugang

K.K. — 2 (18.)

- 1) Differentiae iur. civ. et canon. subiuncta praxi moderna, methodo institutionum strictim propositae.
- 2) Dorn (Amand. Christ.) Diff. an contra testamenta principum querela inofficiosa locum habeat?
- 3) Eiusd. singularia querelae testamenti inofficiosa capita, tam secundum iur. Rom. quam Germ. ab erroribus doctorum vindicata.
- 4) Engau (Jo. Rud.) de poenis in tute se petendo negligentium.
- 5) Eiusd. progr. de librorum, quorū libri-Bücher p. dicere solemus, forma, continuatione, renovatione, fideiq. varia.
- 6) Friesen (Jo. Bern.) de iurisurandi natura.
- 7) Fritschii (Atharv.) tr. de iure hortorum, conventione, et compasciis non Gantau - und Zaun-Kreß, Roggen - und Quaden-Jagden, it. Roggal-Kreßbau.
- 8) Eiusd. tract. de iure et statu huburbiorum, non Hox-Dhaidn-Kreß.
- 9) von Gehren (Reinhold Reinhard) Diff. de restitutione in integrum contra sententias summorum imperii tribunalium, in specie Conclusa excolli confilii imp. aul. processuum appellatiois denegatoria.
- 10) Gerdes (Frid.) de evematis seu strategematis iuris, vulgo non juri missione Lindzmo.
- 11) Glafey (Ad. Frid.) de iurisdictione voluntaria extra territorium non exercenda, occas. L. 2 ff. de offic. proc.
- 12) Hering (Matth. Ben.) de retentione in deposito licita.
- 13) Eiusd. diff. de non admittendo post usum articulorum positionalium iuris iurando iudiciali.
- 14) Eiusd. diff. de retentione in securitatem dotir permissa.
- 15) Eiusd. diff. de computanda legitima matris in concusione cum germanis praeteritis.
- 16) Eiusd. diff. de remissione conductori ob luem pecorum graffantem concedenda.
- 17) Eiusd. diff. de iudice ad examen testium in perpetuam rei memoriam, appellatione interposita, competente.
- 18) Hertel (Jo. Frid.) de iure molendinorum pneumaticorum, non domi Wulffn domi Windmühl.
- 19) Hildebrand (Fel. Henr.) de probalione per stemmate genealogica, sive non Bransif dñs Stammbüroum s. dñs Grafenblatt. Register.
- 20) Hildebrand (Henr.) de diversitate lapidum finalium eorumq. iure, non Rubenspind dñs Gräuz - und Marz - Etatu s. dñs domi Lafugurß.
- 21) Hilliger (Sigism. Gottl.) de actionibus occasione ludi competentibus vel non
- 22) Hoeft (Ges. Iac.) de virgine stuprata a stupratore non dotanda.
- 23) Hoffmann (Christ.) de immunitatibus litteratorum.
- 24) Hoffmann (Conr. Phil.) schediofma de aetate iuvenili, contrahendis sponsalibus ac matrimonii idonea, sive non iugno Enita Longriffam, ut et de annis, quibus quis sub poena matrimonium inire tenetur, sive non Enstrafung multa lastrum Longriffam.

- 25) Hoffmann (Conr. Phil.) tr. De matrimonio sexagenarii cum quinquagenaria, genis cum iuvenula, et vetulæ cum iuvene, five non ^{prima} ^{tempora} illius aetatis, item de notabilioribus circa nuptias contrahendas temporibus, five non duæ zytronæ dux Brablonianum.
- 26) Hoffmann (Godofr. Dan.) observationes quadam testamentariae.
- 27) Holderrieder (Jo. Laur.) problema iuris: an Iudaica infidelitas possit conversionem alterutrius coniugum ad fidem Christianam in re Christianorum publica sit iusta causa divorcii?
- 28) Homberg zu Wach (Wilh. Frid.) de concursu praefumtionum.
- 29) Hommel (Car. Ferd.) de matrimonio sine proposito liberos procreandi legitimo.
- 30) Hommel (Ferd. Aug.) de panniculariis, (occas. L. 6. D. de bonis damnat.) ceterisque, damnatorum bonis, ut et de expensis criminalibus e bonis reorum vel subditorum subministrandis.
- 31) eiusd. diff. de processu possessionis summarissimo.
- 32) eiusd. diff. Septuagenerius absens factus quando mortuus praefumatur?
- 33) Horn (Capr. Henr.) de probatione plena per unum testem.
- 34) eiusd. diff. de interfusio.

#43

ORDINIS JURIDICI
IN
ACADEMIA CHRISTIAN-ALBERTINA
DECANUS,
D. AMAND. CHRISTIAN. DORN,
REGIÆ CELSITUDINI A CONSILIIS CANCELLARIE, IURIS GERMA-
NICI ATQVE ROMANI PROFESSOR ORDINARIUS,
DISSERTATIONEM INAUGURALEM
VIRI CLARISSIMI,
JOACH. CHRISTOPH. UNGNADE,
RÖBELENSIS MEGAPOLITANI,
QVA
SINGULARIA
**QUERELÆ TESTAMENTI
INOFFICIOSI**
CAPITA,
TAM QVOAD JVS ROMANVM QVAM GER-
MANICVM, AB ERRORIBVS DOCTO-
RVM VINDICANTVR,
PRO LICENTIA
SUMMOS IN JURE PRENSANDI HONORES
DIE NOVEMB. ANNO MDCCXL.
IN AUDITORIO MAJORI
HORIS ANTE ET POSTMERIDIEM CONSVETIS
SOLENNITER HABENDAM
PRÆVIA DECENTI INVITATIONE INDICIT,
PRÆMISSA DISQVISITIONE:
**AN CONTRA TESTAMENTA
PRINCIPUM QUERELA INOFFICIO-
SI LOCUM HABEAT?**

KILÆ, LITERIS GODOF. BARTSCHII, ACAD. TYPOGR.

Quemadmodum testamentum inofficium audit, in quo personæ eo casu, quo iis debetur legitima, contra officium pietatis sunt exclusæ, & legitima iterum dicitur portio hæreditatis ex præscripto legum certis personis relinquenda: ita hinc prona fluit consequentia, eos, quos non tenet obligatio ex præscripto legum actiones suas instituendi, neque ad legitimam relinquendam esse obstrictos, neque eorum inde testamentum vocari posse inofficium. Legis nomine vero cum tantum non omnibus veniat præscriptum imperantis, cui parentes actiones suas conformare tenentur, parentes saltem non Imperantes tenet vinculum obligationis ex præscripto legum agendi & hinc non imperantes sed parentes solum legitimam in casibus a lege determinatis relinquere sunt obstricti, atque porro horum non illorum testamentum dici potest inofficium. Qua in allegatione vero sc. testamentum esse inofficium cum consistat querela testamenti inofficii, & testamentum inofficium, tanquam causa, producat querelam inofficii, tanquam effectum, hæc locum habere non potest contra testamentum imperantium, sed saltem eorum qui parent, utpote cum priorum testamenta nunquam sint inofficiofa, ut modo demonstratum, & hinc sublata causa tollatur effectus. Quodsi ergo sub nomine Principum intelligamus illos, qui suo jure aliorum voluntates ad communem Reipubl. finem obtinendum, nisi quatenus pacta forsan obstant, regnando regunt, quosque Imperantes vocamus, *Principes tales regnantes*, quocunque etiam veniunt nomine, neque ad legitimam relinquendam tenentur, (a) neque eorum testamentum

dici

(a) Est quidem nonnullorum Virorum Consultissimorum ac eruditio-
nis fama præstantium ea opinio, legitimam esse juris natura-
lis placitum. Unde sequi videtur, non minus summos Imperan-
tes, utpote qui legibus Juris N. & G. non sunt soluti, ad legiti-

dici meretur inofficiosum, neque adeo querela inofficiosi testamenta eorum impugnari possunt. (b) Principes Imperii nostri Germanici regnantes suo jure civium voluntates ad communem Reipublicæ finem obtainendum regunt, nisi quatenus

(2)

ob-

mam relinquendam teneri ac privatos. Verum enim vero falso cum sit prius, etiam ea, quæ se in eo fundant, sponte corruerebantur. Est siquidem legitima certa atque definita hæreditatis portio nonnullis hæredibus ab intestato ex præscripto legum relinquenda, adeoque superiorem, qui eam definit, requirit. In statu autem naturali homines nullum neque superiorem neque inferiorem agnoscunt, nec ullam sibi legem præscribi patiuntur; quo igitur pacto parentes in statu naturali considerati legum positivarum placita, & definitam per hæc placita legitimæ portionis summam agnoscunt? Et si legitima esset Juris N., qua quæso ratione Romanis licuit militibus dare privilegium, ne liberis suis legitimam relinquere essent obstricti? Qui fieri potest, ut ex bonis feudalibus neque filia eam prætendere valeant, & si jus primogeniture introductum, neque postgeniti? Quo jure denique in potestate Romanorum fuit, eam toties quoties mutare, augere & diminuere? cum jus N. omnis mutationis sit expers. Sunt equidem qui idcirco distinguendum existimant inter legitimam materialiter & formaliter consideratam, & hanc Juris Civ. eam vero juris N. esse putant. Verum ille conceptus legitimæ aut talis est, ut ejus existentiam jure N. iterum demonstrare non possint, aut confunditur legitima cum alimentis, quæ tamen maxime differunt, utpote cum, ut cetera silentio præteream, hæc se fundent saltem in obligatione nutriendi & conservandi prolem suam, & hinc non debeantur, nisi iis liberis, qui se ipsos nondum exhibere possunt, legitima vero omnibus indistincte liberis salva sit relinquenda: In quantitate porro alimentorum decernenda respiciatur semper, quot opus habeant ad sui conservationem; Legitima vero simpliciter præstetur, sive sufficiat ad alimenta sive non, ea vel superando vel non attingendo, vid. HOTTONANN. de quarta legitima c. 1. §. 4. III. LEYSERVVS in Medit. ad ff. Spec. 91. M. 3. & III. CAR. OTT. RECHENBERG de eo quod legit. sit jur. Civ. & statuto plane tolli posse.

(b) Sed quid, inquis forsan Lector benevole, movetur quæstio, an contra testamenta principum regnantium querela inofficiosi locum habeat? Cum de justitia actionum summorum imperantium non nisi ex Jure N. & G. judicare possimus, hoc vero testamenta plane ignoret, uti EDMUNDVS MERILLIVS Obs. L. 6. c. 25. HENR. COCCEJVS in Diff. de testam. Princip. CHRIST. THOMASIVS de Origine success. testament. & alii Viri eruditæ testantur, & sic de non ente discepitur. Ast cum me, inclusum cancellis Programmatis

IV

obstant pacta imperii & provincialia; (per exper. & princ. Jur. publ.) Sunt ergo Imperantes, adeoque omnibus aliorum Imperantium Principumque juribus gaudent, nisi forsitan ex pactis Imperii aut provincialibus probetur restrictio. (c) Quæ vero cum de testamentis a Principibus ad normam legum privatarum condendis taceant, atque aliorum Imperantium testamenta a querela inofficiosi sint immunia, neque contra testamenta Principum Imperii regnantium (d) querela inofficiosi locum habere potest, etiamsi iis personis, quibus alias debetur legitima, eam non reliquerint. (e)

Qua

inauguralis, hanc quæstionem in medio relinquere oporteat, fincas Tibi tales ultimarum voluntatum dispositiones, quæ confidentibus omnibus & tuo ipso judicio jure Gent. sunt validæ, veluti si hæres de eo certior factus liberalitatem testatoris eo vivo acceptaverit &c. Aut substitutas loco testamenti donationes, venditiones aliaque pacta, quibus læditur legitima, quæque notorie in summos Imperantes cadunt, & ad minimum hisce in casibus, cum, posita eadem ratione, ponatur etiam id, quod propterea potius est vel non est, non inutilem fore hanc pertractationem concedes.

(c) Indignatur quidem huic conceptui imperitorum turba, sed gerræ sunt prætereaque nihil, id quod & art. 8. Instr. Pac. Westph. clarissime docet, & aliis ex LL. observantiaque imperii desuntis argumentis feliciter ostenderunt personatus RELFENDSO de fama Princ. German. potest. c. 3. CÆSARINVS FVRSTENERIVS de supremata. GOTTL. GERH. TITIVS de habit. territ. Germ. §. 29. sequ. CHRIST. THOMASIVS de iniusta oppos. jur. Majest. super. territ. & reservat. Imper. JOH. PHIL. SCHLEVOGT de jure recipiendi provocat. ex superior. territ. oriund. c. 1. & quem primo loco nominare debuisse Perill. Dn. de WESTPHALEN, Cuius in orbem literatum & me merita nulla unquam delebit oblivio in elegantissimo opusculo, de genuina origine Potentatus Principum in Imper. S. R. G. §. 5. ibique not. eruditiss.

(d) Dari etiam in Germania Comites, qui suo jure civium voluntates ad communem Reipublicæ finem obtainendum regunt, tam notum est, quam quod notissimum. vid. WILH. FRID. PISTORII *Historische und Juristische Anmerkungen über allerhand den Ursprung, Historie und Vorrechte derer des Heil. Röm. Reichs Grafen betreffenden Materien.* Quam ob causam de his quoque valere id, quod de principibus regnantibus est demonstratum ob eandem ubique rationem, per se patet.

(e) Non me quidem fugit, Doctores tantum non omnes in ea hære sententia, causas Principum Imperii privatas ex jure Roma-

Qua propositione jam demonstrata atque cum posita eadem ratione, ponatur etiam illud, quod propter eam potius est, vel non est, sequitur, nullam hic esse statuendam differentiam, sive de bonis mobilibus ita disposuerit Princeps, sive

X 3 de

no esse decidendas, illud inter ipsos Imperii Principes majorem habere autoritatem, quam eorum subditos, clamitantes, & sic etiam solennitates testamentorum tam internas quam externas ab iisdem, imprimis si inter duos Imperii Principes de testamento lis sit, necessario esse observandas, adeo ut neque absque numero testium legitimo testari, neque pro parte testati & intestati decedere, neque liberis sine proprio testamento aut etiam post pubertatem directo substituere, neque eos silentio præterire possint, sed vel eosdem instituere vel ex hacredare ex causa in legibus determinata secundum formam præscriptam debeant, nisi ut testamentum suum tanquam inofficium impugnetur, velint. LVD. HVGO de *statu region.* German. c. 6. §. 11. RHETII *Jus Publ.* L. 1. T. 1. §. 90. FACVLtas JVRID. WITTEBERGENSIS apud CASP. HENR. HORNIUM in *Jurispr. feud.* in Append. n. 8. ULR. OBRECHT de *usu Jur. Civ.* in decidend. controversial. publ. GEORG. ENGELBRECHT de *usu Jur. Rom.* in *jure* publ. Rom. Germ. hujusque variis controversial. decidend. N. C. L. B. de LYNCKER de fontib. Decis. illustr. HENR. KLUGKIST de Autorit. legum Roman. in *Jurispr.* publ. JOH. JAC. HELFFERICH de *Jurispr. Princip. Ordinumque Imperiū privata* §. 26. seqq. HVLD. EYBENIVS de *Testament. Princip. vel Comit.* th. 18. sequ. JOH. ANDR. PESTEL de *Testament. Personar.* Illustr. §. 27. seqq. JOH. GEORG. MVHLHAVSEN de *Testament. Princip.* Sect. 3. HENR. COCCEJVS de *Testament. Princip.* P. II. §. 8. EBERH. SIGISM. WINCOP de eo quod circa *Princip. Imper. disposit. testam.* justum est. Ast cum leges Romanas esse positivas res ipsa loquuntur, & leges positivæ non habeant vim obligandi, nisi quatenus superior illud declaret, leges Romanas autem ea tum intentione in Germania receptas, ut normæ instar essent, quibus ipsi Imperii Principes inter se vellent atque deberent obligari, aut controversias suas atque actiones definiri, nulla unquam lege aut publica conventione, qua id factum, probari possit, in privatis Imperii Principum causis dijudicandis, nulla Juri Romano tribuenda autoritas, egregie prorsus hanc in rem Serenissima Domo Ducali Saxonica ratione causæ Juliacensis differente: Dass die Chur-Fürsten und Fürsten des Reichs als Personæ publicæ denen Privat-Gesetzen keineswegs unterworffen, vid. Apolog. der zwey Schriften so anno 1609 von den Chur- und Fürstl. Häusern Sachsen ausgegangen p. 8. & CARPOZOVIVM P. 2. Const. 35. Def. 25. n. 10. Quo etiam pertinent, quæ Principes Electores rectissime responderunt FERDIN. II. apud LONDORP. T. 1. L. 1. n. 36. Es hätte mit Chur-Fürsten und Ständen des Reichs eine andere Be-

VI

de bonis immobilibus, modo non sint ejus indolis, quæ per leges delati Imperii, constitutionem fideicommissi, qualitatem feudalem (f) aut alio modo facta inalienabilia: five dein liberi, qui se gravatos putant, sint legitimi five illegitimi: five filii, five filiae: five jam nati, five nascituri: five

wandniss, als mit andern Gliedern und Unterthanen. Quanquam enim, quoties summi Imperii Principes inter se vel cum suis aut extraneis subditis concertant, toties causæ hæc ad suprema imperii judicia devolvantur, hæc vero pronunciare debeant vi Ordinationis Cameralis & Recessuum Imperii nach den gemeinen Rechten, quo nomine Jus Romanum fine dubio venit, id tamen saltem controversias eorum, quibus hæc jura sunt præscripta, i. e. privatorum, de quibus hæc Imperii leges tantum loquuntur respicere potest, non ipsos Principes regnantes, aut inter se, aut cum subditis, tum suis tum extraneis concertantes, utpote quos iis juribus teneri nondum demonstratum, illis, qui in contrariam eunt sententiam, quod Principes iis teneantur, re vera supponentibus, & ex hoc præsupposito leges Imperii, Assessores summorum Tribunalium adstringentes, ut judicent nach den gemeinen Rechten, ita erronee interpretantibus, quasi de Principum regnantium controversiis hoc quoque esset intelligendum, vid. HENR. ERNEST. KESTNERVS de Defect. jur. Commun. in Republ. Germ. Probl. 5. JOH. WERLHOFIVS de Usu Jur. Rom. in decid. controv. liber. gent. FRID. GREGOR. LAVTENSACK de inepta rat. decid. controv. Jur. Publ. ex LL. Roman. §. 48. seqq. JOH. GEORG. de PONICKAU de Conditione privat. statuum Imperii & GRIEBNER de Præjudic. Princip. Imper. ex abusu juris Justinianei. Quid ergo miraris, me Principem imperii regnantem absolvere ab observatione solennitatum in legibus privatibus testamento præscriptarum, & eum ad legitimam personis, quibus alias debetur, relinquendam non teneri, adeoque nec ejusdem testamentum querela inofficiose posse impugnari, me asserere? quod quidem quoad solennitates extrinsecas mecum fatetur GEORG GVILIELM LVTHERV in Differt. de Testament. Princip. absque solennitat. valid. §. 8. sed non probat.

(f) Est hæc quidem alias lis maxime contentiosa: An successorem in feuda S. R. I. alienationes eorum a Principe regente factæ te- neant? quod ratione filiorum plurimi quidem arguento Juris Longobardici feudalismus affirmant, invita vero Jurisprudentia Principum privata vi notæ præcedentis, & invita observantia imperiali, quod ostendit Ill. Dn. de LVDEWIG in Opusc. de Obligat. succesor. in Princip. & Clientel. adducendo exempla, ubi vel consensu successorum alienationes peractæ, vel revocata fuerunt auctoritate Imperatoris & Imperii, quæ a parentibus alienata.

sive porro intuitu primogenituræ introducendæ postgeniti
forsan eatenus sint læsi, (g) sive alia ratione hoc contingat;
si modo alimenta, ex usu & observantia imperii decernenda,
semper iis salva maneant: (h) sive denique clausula de non
objicienda exceptione defientis legitimæ adjecta sit sive
non. (i)

(4)

Act

(g) Quoad hunc casum in specie dissentit. SAM. STRYCKIVS in
Diff. de casibus circa legitimam controv. Cas. 1. sed frustra. Quamvis
enim Celfissimum Judicium Imperiale Aulicum tunc in consti-
tuendo Apanagio mentionem facere soleat legitimæ & adhuc an-
no 1717 in causa Hohenloica decerneret: *Ob denen Postgenitis an-*
der ihnen zuständigen Legitima durch diese Disposition auch ein Präju-
ditz zugefüget sey, genau zu untersuchen; nec non Anno 1730 Re-
verendissimo Bambergensium Episcopo committeret die Sache
mit *Inspicirung des Väterlichen Original-Testaments & Codicilli so*
denn Examiniung aer jährlichen sämtlichen Einkünfte, und der al-
lenfalls daraus zu beurtheilenden Legitimæ recht gründlich zu untersu-
chen; in his ipsis conclusis tamen mandatur saltē, ut in in-
quisitione in facultates legitimæ ratio habeatur, unde lexis re
vera legitimam esse per sententiam adjudicatam non magis con-
sequitur ac si quis exinde, quod Dux JOH. WILHELMVS Saxo
Isenacensis Anno 1695 testamentum paternum tanquam inofficio-
sum impugnare sibi sumserit, eapopter, quod ipsi legitima non
esset salva, concludere vellet; Ergo re vera contra Principum
Imperi testamenta querela inofficiosi locum habet. Provoco
potius ad tot exempla apud Collectores actorum publicorum
ubivis obvia, ubi diserte legitimæ derogatum, & nihilominus,
non obstante contradictione postgenitorum, confirmatio Imper-
atoris est infœcta. Conf. JCTOS WITTEBERGENSES apud
HORNIVM in *Jprud. feud. in Append. n. 12.* JCTOS HALLENSES
apud III. Dn. BOHMERVM *T. 1. Consult. & Decis. P. 2. Resp. 42.* &
JCTOS COLONIENSES apud B. de LVDOLPH de *Jure primoge-*
nit. in Append. Fastic. 8. p 54. Ill. JOH. JAC. MOSER de *legitima sta-*
tum S. R. I.

(h) Tantum vero abest, ut in iis postgeniti necessario hæredes sint
instituendi vi not. sub lit. (e), ut potius, si nulla plane alimenta
iisdem in testamento relicta, nullatenus tamen querela inofficio-
si, utpote quæ semper supponit legitimam, sed simplex saltē
petitio locum habeat: *Dass ihnen ein Standesmässiger Unterhalt möge gereicht werden;* quamvis Romanizantes sëpe autores testa-
mentorum Principalium sollicite hanc egregiam, si Diis placet,
cautelam adhibere soleant ad præcavendam inofficiosi querelam,
ut in alimentis eos instituant hæredes,

(i) Docet siquidem inspectio ocularis testamentorum Principalium;

VIII

Ast cum non minus Principes sint, qui dignitate quidem principali gaudent, curam vero Reipublicæ ipsam regnando non gerunt, quæstio superest, annon horum etiam testamenta extra querelam inofficiosi sint posita? Id quod ego quidem negandum esse puto. Neminem scil. fugit, esse Rempublicam societatem, qua plures ita uniuntur, ut vel unius aut alterius voluntati, vel uni concilio obtemperent, quo eo efficacius omnium una voluntas operetur. Ex quo autem cum elucescat constituere Rempublicam societatem inæqualem imperantibus & parentibus constanter, non potest non fieri, quin quilibet in Republica degens vel ad Imperantium vel ad parentium classem ordinarie sit referendus. Jam vero cum istos Principes, qui dignitate quidem principali gaudent, curam vero Reipublicæ ipsam regnando non gerunt, vi definitionis, Imperantium classi adscribere non possimus, parentibus potius illi sunt accensendi. Parentes autem legitimam in casibus & personis a legibus determinatis relinquere tenentur, aut testamentum ab iis conditum querela inofficiosi rescinditur per superius deducta. *Contra testamenta Principum igitur, qui principali quidem dignitate gaudent, curam Reipublicæ autem ipsam regnando non gerunt, querela inofficiosi in casibus a lege determinatis institui potest.* Quam ob causam, cum I) parentes Domini territorialis, tam qui ante susceptum a filio

pactorum familiæ &c. esse hunc plerarumque curiarum morem, ut adjiciatur, *dass dawieder keine exceptio deficientis legitimæ statt finden, item, dass sie mit denjenigen, was ihnen zugetheilet, ob es schon geringer als die Legitima sich begnügen zu lassen schuldig, und desfalls ad complementum legitime zu klagen nicht befugt seyn sollen.* Verum aut est in Principum potestate, liberos ultra legitimam gravandi, aut non. Si hoc est in eorum potestate, clausula illa erit superflua: Si non est, neque clausula adjecta illud efficiet. Ponas enim clausulæ illi hoc casu tribui posse hunc effectum, & sequeretur Principes habere potestatem liberos ultra legitimam gravandi; quod tamen contradicit eidem hypothesi assumptæ.

filio Imperium subdititio nexu alii fuerunt obstricti, quam qui eidem territorio quondam Imperio præfuerunt, sed juri huic renunciaverunt, non reservata sibi exemptione a potestate civili, II) Conjux Principis Imperantis, sive illa sit maritus, sive uxor, (k) III) Liberi Domini territorialis non minus, qui sunt primi territorialum hæredes *Cron. und Erb-Printzen*, quam reliqui, IV) Vidua Principis olim regentis, & denique V) Fratres, Sorores & reliquæ Personæ, qui principali quidem dignitate gaudent, non autem suo jure Reipublicæ curam gerunt, sive Imperanti arctiori propinquitatis vinculo sunt adstricti, sive non, eo ipso dum Reipublicæ curam suo jure non gerunt, imperantibus accessori non possint & hinc necessario sint in numero parentium; (l) omnes illæ enumeratae personæ legitimam iis, quibus debetur, relinquere sunt obstricti, (m) aut testamentum eorum alias est inofficium & hinc querela inofficii rescinditur, nisi forsan bona ab ipsis possessa ejus sint naturæ, vel per constitutionem vel per renunciationem facta ut ne illæ quidem personæ, quibus alias debetur legitima

(k) Contrariam sententiam defendit CHRISTIAN. SCHÖNIVS in singulari Consultatione; Cujus tamen argumenta expludit GEORG. FRANC. FRID. HELMERSHAVSEN in Tractat. de subiect. territ. person. Illustr. Edit. IIId.

(l) Integrum tamen esse Imperanti hasce personas subditorum numero eximere, eosque libertate a civili potestate donare nullum est dubium; quo casu etiam ea, quæ fundantur in conditione harum personarum subdititia, cestant, & sic etiam libera erunt ipsorum testamenta a querela inofficii.

(m) Hoc agnovit FRIDERICVS WILHELMVS Dux Saxo Altenburgicus in Codicillis de anno 1688 inquiens: *Ob uns zwar als hinterbliebenem Fürstl. Marito frey gestanden, nebst der Baarschafft und ausstehenden Schuld-Forderungen, auch die ansehnliche Pretiosa und alle Mobilia uns alleine zuzueignen, und unsern Fürstl. Kindern deren mehr nicht, als was auf obberegte unbewegliche Stücke zu Supplirung ihrer legitima, das ist des dritten Theils der sämlichen Verlassenschaft von nöthen, zuzuschreiben.*

X

ma, quidquam amplius ab intestato prætendere possint. Sicuti in Domo Hassiaca vi paeti de Anno 1568 obtinet, ut filiae ab hæreditate materna excludantur, si cum fratribus concurrent, & in paetis dotalibus Adolphi Friderici Ducis Megapolitano-Strelitzensis & Johannæ Ducis Saxo-Gothanæ de Anno 1702 legitur: *Dagegen soll die Fürstliche Braut Printzesin Johanna Hertzogin zu Sachsen Verzicht thun, wie es im Fürstl. Hause Sachsen gebräuchlich, und denen Väterlichen, Brüderlichen und Vetterlichen Erbschafften und Anfäl- len nach der besonders abgefaßten Verzichts-Notul renunciren.* Cum enim hisce personis principalibus nequidem ab intestato quidquam debeatur ex hæreditate materna vel collateralium, multo minus testamentum matris & reliquo- rum, in quo forsitan sunt exclusæ, vel præteritæ, tanquam inofficium querela impugnari potest.

Verum enim vero cum hoc ulterius explicare partim termini Programmati prohibeant, partim Dn. Candidatus ipse in Dissertatione sua auspicali illud attigerit, prope- randum saltem est ad id, cuius gratia ad scribendum animum appuli. Supereft scilicet, ut de vita studiorumque im- primis ordine, quem

CLARISSIMUS
SVPREMORVM IN JVRE HONORVM
CANDIDATVS,

JOACHIMUS CHRISTOPHORUS UNGNADE,
coluit, ex tradita a Majoribus consuetudine quædam per- sequamur. Est ille natus die VII. Nov. Anno MDCCXII. in urbe Megapolitana, cui nomen Röbel est, Patre ad huc per Dei gratiam superstite Dno. JACOBO UNGNADE, Pharmacopola atque dictæ civitatis Senatore primo meriti- fissimo; Matre vero, quæ inter cœlites jam agit, ANNA ILSABE GERLACHEN, H. GERLACHII Consu- lis quondam Röbelensis meritissimi filia. H̄i optimi Pa- ren-

rentes Candidatum nostrum statim ab incunabulis litteris consecrarunt, eumque in finem illum Scholæ Röbelensis publicæ crediderunt. Ast cum omnium rerum Moderatori sapientissimo placeret, ut tota fere civitas circa annum MDCCXXIV. igne consumeretur, manuductioni Viri plurimum Reverendi Domini JOACHIMI OERTLINGII, Pastoris Vipperoviensis in Ducatu Mecklenburgico vigilantissimi, concreditus est, qui per aliquot annorum spatium in hoc suo discipulo erudiendo tantam adhibuit industriam, & in eo exornando tam propensam voluntatem, vt is nullum fore unquam tempus, nullumque diem, quo illorum beneficiorum fama ac memoria unquam apud ipsum moriaratur, hac voce publice promittat. Hujus interim Viri opera fidelissimisque consiliis cum id consecutus esset, ut ad interiorem litterarum cognitionem paulo liberior ipsi pateret aditus, *Gustrovium* concessit, ibique doctissima institutione Celeberrimorum Virorum & de Gymnasio Gustrovieni meritissimorum Domini M. RICHTERI Rectoris, Domini SANDOVII Con-Rectoris, & Domini CRIVITZII Sub-Rectoris eos mox fecit progressus, ut anno MDCCXXX. ad Rostochiem abiret *Academiam*, fasces tunc temporis tenente Viro Summe Reverendo Domino FRANCISCO ALBERTO AEPINO SS. Theologiae Doctore atque Professore Famigeratissimo, nec non Consiliario Consistorii Mecklenburgici splendidissimo, Fautore atque olim Hospite meo pie colendo. Posteaquam vero Juri operam dare constituisset, sibi eum in finem elegit Praeceptorem ac Hospitem Beatum Dominum Doct. JAC. JO. LEMMIUM, Virum ad instillanda Juris Civilis Elementa natum factumque. Eum igitur non solum Elementa Juris Civilis, tam secundum ordinem Institutionum quam ff, explicantem bis aut ter, quod pulchrum est, audivit, sed ejusdem etiam recitationibus ad Jus Feudale

XII

dale interfuit. Constituerat equidem deinde interjecto aliquo tempore superioris Saxoniæ Musas salutandi, posteaquam vero a REGIA CELSITUDINE SERENISSIMO QUONDAM PRINCIPE AC DOMINO Rostochio clementissime essem evocatus, ut jura in hac Academia Christian-Albertina publice docerem, placuit Doctissimo Domino Candidato suum mutare consilium, & hanc potius Musarum sedem elegit, ubi, quod ceperat institutum, perficeret. Per duos itaque fere annos non hospitio solum meo usus est, sed etiam omnibus Prælectionibus meis ad quascunque Jurisprudentiæ partes, tam privatim quam publice habitis, interfuit, imo non interfuit solum, sed nexus thesium in collegio demonstratarum earumque rationes secum privatim volutando, objectionesque inde sibi mihi formando illud est consecutus, ut si quis unquam, hic fane, quæ percepit, insuccum & sanguinem, quod ajunt, verterit. Unde non potuit non fieri, quin, cum ab Ordine nostro peteret, ut ad examina, pro Licentia summos in Jure consequendi honores, sustinenda admitteretur, non solum textus ipsi ad elaborandum propositos felicissime enodaret, sed & quæstiones maxime intricatas docte dissolveret, adeo ut dignissimus judicaretur, qui dissertationem suam inauguralem, qua singularia Querela Testamenti inofficiosi capita, tam secundum Jus Romanum quam Germanicum, ab erroribus Doctorum vindicavit, publice defenderet. Quam ob causam, ut hunc actum solennem, cui dies . Nov. est præstitutus, omnes omnium Ordinum Proceres Illustres atque Honoratissimi, Civesque Academici Generosi & Nobilissimi sua præsentia reddant illustriorem, ea, qua oportet, observantia, quaque decet humanitate, rogo atque contendeo. P. P. Kiliæ die
 XXIII. Octob. MDCCXL.

(L. S.)

